

Dosarul nr.3ra-634/22
2-19104507-01-3ra-20062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Bostan, G. Dașchevici, G. Mîra)

DECIZIE

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de Primarul general al mun.Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Semnal” împotriva Primăriei mun.Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare, terți Gurghiş Ștefan, Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr.55/610 și Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și declararea nulității ordinului de repartiție a spațiului locativ,

împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Primăria mun.Chișinău și menținută hotărârea din 17 decembrie 2020 și încheierea din 19 octombrie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 09 august 2016, SA „Semnal” a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Primăriei mun. Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și declararea nulității ordinului de repartiție a spațiului locativ.

În susținerea acțiunii reclamanta a indicat că, este gestionara bunului imobil din XXXXX, fapt confirmat prin Adeverința de privatizare XXXXX din 10 ianuarie 1998.

La 08 iunie 2016, Primăria mun. Chișinău a emis dispoziția nr.613-d „Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr.XXXXXX lui Ștefan Gurghiş”.

Ulterior, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a eliberat ordin de repartiție pe numele lui Ștefan Gurghiș pentru odaia nr.XXXXX din bunul imobil situat pe str. XXXXX.

SA „Semnal” consideră că dispoziția nr.613-d din 08 iunie 2016 și ordinul de repartiție, sunt acte ilegale și încalcă grav atât dreptul locatarilor legali ai căminului din XXXXX, cât și al său, motiv pentru care, solicită anularea acestora și protejarea drepturilor sale legitime și ale locatarilor legali.

A notat că, prin cererea prealabilă din 19 iulie 2016 a solicitat Primăriei mun.Chișinău revocarea dispoziției nr.613-d din 08 iunie 2016, pornind de la caracterul nul pe care-l poartă, deoarece a fost adoptată de către o autoritate publică lipsită de competență, precum și cu încălcarea procedurii stabilite, circumstanțe care au dus la lezarea drepturilor și intereselor sale, însă aceasta nu a fost soluționată, din care motive a fost nevoită să se adreseze cu prezenta acțiune.

Cu referire la fondul cauzei, reclamanta a menționat că, deține dreptul de gestiune și administrare economică a bunului imobil din str. XXXXX.

Respectiv doar ea este în drept, în condițiile legii, să elibereze acte cum ar fi ordin de repartiție asupra odăilor din bunul imobil din str. XXXXX, persoanelor fizice, care sunt salariații SA „Semnal”.

La acest aspect, a precizat că, a eliberat la toți salariații SA „Semnal” actele necesare privatizării și anume: ordin de repartiție a spațiului locativ, fișa de locuință, tabelul nominal pe încăperile din imobilul din str. XXXXX, precum și a întocmit lista cu numerotația odăilor.

Consideră că, autoritățile publice locale - Primăria mun. Chișinău și Direcția generală locativ-comunală și amenajare, nu dispun de dreptul să elibereze acte ce vizează bunul imobil în litigiu.

Mai mult, actele administrative, în baza cărora autoritatea publică locală invocă precum că ar deține drepturi asupra bunului imobil din str. XXXXX, nu produc efecte juridice, acestea fiind contestate în instanța de judecată, fiind astfel suspendate efectele lor juridice.

Distinct reclamanta a reținut că, la 11 noiembrie 2002 a fost emisă Hotărârea de Guvern nr.1440 cu privire la transmiterea căminului amplasat pe str. XXXXX.

La 04 decembrie 2003, Curtea Supremă de Justiție a emis decizie irevocabilă, prin care a dispus anularea Hotărârii de Guvern nr.1440 din 11.11.2002.

Astfel, există hotărâre judecătorească irevocabilă, având puterea lucrului judecat, prin care a fost anulată transmiterea gestiunii economice a căminului nr.XXXXX din str. XXXXX, de la SA „Semnal”.

Ulterior, la 19 mai 2015, Consiliul mun. Chișinău a emis decizia nr.3/25-3, prin care a dispus acceptarea transmiterii în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locative-comunală și amenajare a bunului imobil cu numărul cadastral XXXXX, căminul nr.XXXXX din str. XXXXX.

La 08 iulie 2015, aflând despre emiterea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr.3/25-3 din 19 mai 2015, și realizând caracterul ilegal al acesteia, s-a adresat către

Consiliul mun. Chișinău cu cerere prealabilă, însă nu s-a soldat cu succes, contestând actul administrativ în judecată.

La 18 august 2015, Judecătoria sect. Centru, mun. Chișinău a emis încheierea nr.3-1312/15, prin care a dispus suspendarea executării deciziei nr.3/25-3 din 19 mai 2015 a Consiliului mun. Chișinău și a aplicat sechestru asupra bunului imobil din XXXXX nr. cadastral XXXXX.

Încheierea din 18 august 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, este în vigoare, producând efecte juridice până în prezent.

Cu toate acestea, la 21 aprilie 2016, Consiliul mun. Chișinău a emis decizia nr.1/42 cu privire la primirea în proprietatea Consiliului mun. Chișinău și în gestiune economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare, bunul imobil din str. XXXXX.

La 15 iunie 2016, Judecătoria sect. Centru mun. Chișinău a emis încheierea nr.3-896/2016, prin care a dispus, în scopul asigurării acțiunii, depuse de SA „Semnal” împotriva Consiliului mun. Chișinău privind contestarea actului administrativ, suspendarea executării deciziei nr.1/42 emisă de Consiliul mun. Chișinău și a aplicat sechestru asupra bunului imobil din XXXXX, nr. cadastral XXXXX.

A notat că, actul administrativ inițial - decizia nr.3/25-3 din 19 mai 2015, la momentul emiterii deciziei nr.1/42 din 21 aprilie 2016, era suspendat, fapt ce demonstrează că Consiliul mun. Chișinău a emis un act administrativ ilegal, care încalcă flagrant actele de dispoziție ale instanței judecătorești.

Totodată, la 10 iunie 2016, a recepționat răspunsul nr.13.05/014-066 din 08 iunie 2016, prin care Cancelaria de Stat a RM i-a comunicat că a efectuat controlul legalității deciziei menționate și a constatat că decizia nr.1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul mun. Chișinău, contravine legislației în vigoare, iar ca rezultat la 27 mai 2016 a fost emisă notificarea nr.1304/01-1009 privind abrogarea deciziei nr.1/42 din 21 aprilie 2016.

O altă circumstanță, care demonstrează ilegalitatea actelor administrative contestate, este faptul că în procedura executorului judecătoresc Marianciuc Evelina se află documentul executoriu nr.3ca-458/2003 din 29 decembrie 2003, emis de Curtea de Apel Chișinău prin care Departamentul Privatizării a fost obligat de a numi o comisie pentru privatizarea fondului locativ din str. XXXXX, cu participarea reprezentanților SA „Semnal”, precum și de a obliga Departamentul Privatizării și Agenția Teritorială de Privatizare în colaborare cu SA „Semnal” să efectueze privatizarea fondului locativ din căminul nr.XXXXX din str. XXXXX, conform legislației în vigoare, cu respectarea actelor de dispoziție definitive și irevocabile.

Astfel, Consiliului mun. Chișinău i-a fost impusă obligația de a efectua privatizarea fondului locativ al căminul din str. XXXXX în baza documentelor (ordine de repartitie, tabele nominale, fișe de evidență) eliberate de SA „Semnal” în anul 2004.

Așadar, Primăria mun. Chișinău avea cunoștința de cauză despre procedura de executare, despre obligația acestuia ca instituție abilitată să efectueze privatizarea

fondului locativ împreună cu SA „Semnal” care are dreptul de gestiune economică asupra imobilului individualizat, fapt ignorat de către pârât.

Consideră reclamanta că, emiterea actului administrativ contestat vine în contradicție cu prevederile constituționale și normative care garantează principiile fundamentale de drept, cum este, principiul legalității și a statului de drept.

În contextul enunțat, SA „Semnal” a solicitat admiterea acțiunii și anularea dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr.613-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr.XXXXXX din str.XXXXXX, lui Ștefan Gurghiș” și anularea ordinului de repartiție a spațiului eliberat lui Ștefan Gurghiș pentru odaia nr.XXXXXX din bunul imobil din str. XXXXXX.

Prin încheierea din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani au fost atrași în proces în calitate de terți Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 55/610, Agenția Proprietății Publice și Andrei Gurghiș.

Prin încheierea din 19 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a aplicat amendă în privința Primăriei mun.Chișinău, cu dispunerea încasării din contul acesteia în folosul statului amendă în mărime de 100 unități convenționale, ceea ce constituie 5000 de lei.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea depusă de SA „Semnal”. A fost anulată dispoziția Primăriei mun. Chișinău nr.613-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. XXXXXX din str. XXXXXX, lui Ștefan Gurghiș” și ordinul de repartiție seria XXXXXX nr. XXXXXX eliberat lui Ștefan Gurghiș pentru odaia nr.XXXXXX din bunul imobil din str. XXXXXX.

La 29 decembrie 2020, Primarul general al mun.Chișinău a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 09 martie 2021 a prezentat motivarea apelului (având în vedere că hotărârea integrală a fost notificată apelantului la 17 februarie 2021 prin intermediul poștei electronice), solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii depuse de SA „Semnal” ca neîntemeiată.

Prin decizia din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Primăria mun.Chișinău și menținută hotărârea din 17 decembrie 2020 și încheierea din 19 octombrie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 07 martie 2022, Primarul general al mun.Chișinău a depus recurs împotriva decizie instanței de apel, iar la 13 iunie 2022 a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de declararea a acțiunii inadmisibile în temeiul art.207 alin.(1) lit.e) din Codul administrativ sau, după caz, respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În susținerea recursului Primarul general al mun.Chișinău a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, nu au fost

dovedite circumstanțele considerate de instanța de apel ca fiind stabilite, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

De asemenea, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu a luat în considerație faptul că, prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr.1/42 din 21 aprilie 2016, la pct.3 „Cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”, a fost abrogată decizia Consiliului mun. Chișinău nr.3/25-3 din 19 mai 2015 „Cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”.

Decizia nr.1/42 din 21 aprilie 2016 a Consiliului mun. Chișinău a fost contestată în instanța de judecată de către SA „Semnal”, Eduard Mândru Vasile, Lazu Maria Spiridon, Veronica Pînzaru, Carauș-Plăcinta Oxana Gheorghe, Spânu Igor, Hîncu Nadejda, și alții - care în prezent se află spre examinare în procedura Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, nefiind încă emisă o hotărâre irevocabilă în cauza respectivă.

De fapt, instanțele de judecată mai întâi trebuiau să se expună pe marginea legalității deciziei Consiliului mun. Chișinău nr.1/42 din 21 aprilie 2016, care este un act administrativ principal, în baza căruia au fost emise dispozițiile ulterioare ale primarului general ce vizează bunul imobil în litigiu, care până în prezent este valabil și produce efecte juridice.

În viziunea recurentului, atât prima instanță, cât și instanța de apel urmau să suspende, la cererea participanților la proces sau din oficiu, procesul în prezenta cauză, până la examinarea cauzei de contencios administrativ, în care se contestă legalitatea actului administrativ principal - decizia nr.1/42 din 21 aprilie 2016 a Consiliului mun. Chișinău „Cu privire la primirea în proprietatea Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”, în baza căruia au fost emise toate actele subsecvente acestuia, inclusiv dispoziția Primăriei mun. Chișinău nr.613-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr.XXXXX din str. XXXXX, lui Ștefan Gurghiș”, care este obiect de examinare în prezenta cauză.

Pe lângă acestea, intimata SA „Semnal” nu a prezentat probe incontestabile, care ar confirma încălcarea drepturilor sale și cauzarea prejudiciilor materiale și morale, prin emiterea de către autoritatea publică locală a actelor contestate.

La caz, SA „Semnal” nu este îndreptățită de a se adresa în procedura contenciosului administrativ privind declararea nula a dispoziției Primarului general al mun. Chișinău nr.613-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr.XXXXX din str. XXXXX lui Ștefan Gurghiș”, în situația în care nu este proprietar și nici gestionar al bunului imobil în litigiu.

De fapt, doar proprietarul legal al bunului imobil în litigiu, la caz, statul Republica Moldova, în persoana Agenției Proprietății Publice este în drept de a se adresa cu astfel de acțiuni în instanța de judecată, însă nicidecum SA „Semnal”.

Completul specializat pentru examinare acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

remarcă că, prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art.257 alin.(1) din Codul administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art.258 alin.(3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecării în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul inițierii procedurii prealabile și a procedurii administrative.

Or, în speță procedura administrativă a fost inițiată la 09 august 2016 și se referă la o activitate administrativă inițiată până la 01 aprilie 2019, aspect care determină, că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 februarie 2022, în ședință publică.

Actele cauzei atestă faptul că copia dispozitivului deciziei instanței de apel a fost notificată Primăriei mun.Chișinău la 18 martie 2022 prin intermediul poștei electronice (f.d. 135, vol.II) .

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la 19 mai 2022, Primăriei mun.Chișinău i-a fost notificată copia deciziei integrale a instanței de apel, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție anexat la actele cauzei (f.d.146, vol.II).

În condițiile enunțate, recursurile (inițial și cel motivat) din 07 martie 2022 și respectiv din 13 iunie 2022, au fost depuse în conformitate cu prevederile art.245 din Codul administrativ.

La 20 iunie 2022, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa SA „Semnal”, Direcției generale locativ-comunale și amenajare, lui Gurghiș Ștefan, ACC nr.55/610 și Agenției Proprietății Publice copia recursului (preventiv și motivat) depus de Primarul general al mun.Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor, notificată

ultimilor la 24 iunie 2022, 28 iunie 2022 și respectiv la 29 iunie 2022, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere și avizele poștale de recepție anexate la actele cauzei (f.d.162-167, vol.II).

La 29 iunie 2022, SA „Semnal”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a depus referință, solicitând declararea recursului depus de Primarul general al mun.Chișinău ca inadmisibil, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pe care le consideră legale și întemeiate.

Alte referințe nu au fost depuse.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând admisibilitatea recursului depus de Primarul general al mun.Chișinău l-a considerat admisibil, motiv pentru care, prin încheierea din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, l-a numit pentru examinare în fond în complet din 5 judecători.

Conform art.247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticile recurente au fost expuse cu suficientă claritate.

Conform art.248 alin.(1) lit.d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, de a casa decizia instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art.194 alin.(2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La acest capitol, se rețin și dispozițiile art.22 alin.(1) coroborat cu art.219 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Reglementări similare rezultă și din art.219 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, care stipulează că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de

judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt.

Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Aplicabile litigiului sunt și prevederile art.244 alin.(2) coroborat cu art.231 alin.(2) din Codul administrativ, care reglementează că, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap.III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap.II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Din materialele cauzei rezultă că, SA „Semnal”, înaintând acțiunea în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare, terți Gurghiuș Ștefan, ACC nr.55/610 și Agenția Proprietății Publice, a solicitat anularea dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr.613-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr.XXXXX din str. XXXXX, lui Ștefan Gurghiuș ” și declararea nulă a ordinului de repartitie a spațiului eliberat lui Ștefan Gurghiuș pentru odaia nr.XXXXX din bunul imobil din str. XXXXX.

Judecând cauza în prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani prin hotărârea din 17 decembrie 2020 a admis acțiunea depusă de SA „Semnal”, a anulat dispoziția Primăriei mun. Chișinău nr.613-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, lui Ștefan Gurghiuș” și ordinul de repartitie seria XXXXX nr. XXXXX eliberat lui Ștefan Gurghiuș pentru odaia nr.XXXXX din bunul imobil din str. XXXXX.

La rândul său, Curtea de Apel Chișinău, fiind investită cu judecarea cauzei în ordine de apel, prin decizia din 15 februarie 2022 a respins apelul depus de Primăria mun.Chișinău și a menținută hotărârea din 17 decembrie 2020 și încheierea din 19 octombrie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile sale de admitere a acțiunii depuse de SA „Semnal” prin faptul că, la actele cauzei nu se constată existența unei Hotărâri de Guvern de transmitere a căminului din str. XXXXX, în gestiunea Consiliului mun. Chișinău. Or, dreptul de dispoziție asupra patrimoniului din str. XXXXX îl are doar proprietarul – statul Republica Moldova.

Instanțele de judecată au concluzionat că, pentru a dispune de bunul imobil, la caz, odaia nr.XXXXX din bunul imobil din str. XXXXX, autoritățile locale, urmează să dețină calitatea de proprietar/gestionar, înregistrată în modul prevăzut de lege, dat fiind faptul că numai proprietarul poate dispune de bunul său.

Totodată, cu trimitere la prevederile art.22 alin.(1), (2) și art.28 alin.(1) lit.a), b), alin.(3) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25 februarie 1998, art.315 alin.(1) și (2) din Cod civil (în vigoare la momentul emiterii actelor administrative contestate) și art.500 alin.(1) din Codul civil, instanțele de judecată au conchis că Primăria mun. Chișinău nu era în drept să emită acte de dispoziție în privința

imobilului din str. XXXXX, deoarece nu dispune de un drept înregistrat în modul prevăzut de lege, ceea ce atrage nulitatea actului administrativ individual contestat – dispoziția nr. 613-d din 08 iunie 2016 a Primăriei mun. Chișinău „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, lui Ștefan Gurghiș”, cât și a actului subsecvent - ordinului de repartitie seria XXXXX nr. XXXXX eliberat lui Ștefan Gurghiș pentru odaia nr. XXXXX din bunul imobil din str. XXXXX.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au remarcat că, activitatea administrativă desfășurată de către autoritatea publică pârâtă în legătură cu atribuirea odăii din imobilul situat pe str. XXXXX, contravine principiului legalității, consfințit la art.21 din Codul administrativ, potrivit căruia, autoritățile publice trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat neîntemeiat argumentul Primăriei mun. Chișinău care a făcut trimitere la decizia Consiliului mun. Chișinău nr.1/42 din 21 aprilie 2016, motivând că, deși la 21 aprilie 2016, Consiliul mun. Chișinău a emis decizia nr.1/42 cu privire la primirea în proprietatea Consiliului mun. Chișinău și în gestiune economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a bunului imobil din str. XXXXX, totuși actul administrativ enunțat nu este unul translativ de proprietate, reprezentând doar una dintre etapele necesare transmiterii blocului locativ enunțat în gestiunea municipalității.

La fel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au menționat că, la 15 iunie 2016, Judecătoria sect. Centru, mun. Chișinău a emis încheierea nr.3-896/2016, prin care a dispus suspendarea executării deciziei nr.1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul mun. Chișinău, aplicând sechestru asupra bunului imobil din XXXXX, nr. cadastral XXXXX.

Efectele juridice ale deciziei Consiliului mun. Chișinău nr.1/42 din 21 aprilie 2016, au fost suspendate, fapt omis de către autoritatea publică locală emitentă.

Cu trimitere la art.141 alin.(1) din Codul administrativ, instanțele de judecată au subliniat că, dispunerea de către Primăria mun. Chișinău asupra imobilului din XXXXX, în lipsa dreptului de dispoziție, constituie un viciu deosebit de grav, care atrage nulitatea actului administrativ individual contestat – dispoziția nr.613-d din 08 iunie 2016 a Primăriei mun. Chișinău „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, lui Ștefan Gurghiș” și a actului subsecvent - ordinul de repartitie a apartamentului în litigiu eliberat de Direcția generală locativă comunală și amenajare lui Ștefan Gurghiș și membrilor familiei sale Andrei Gurghiș.

Judecând cauza în ordine de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția și concluziile instanței de apel sunt pripite, nefiind elucidate cu suficientă claritate toate circumstanțele importante ale cauzei, cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural, din motivele ce succed.

Colegiu lărgit consideră că soluția instanței de apel rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele.

Mai mult, concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

La acest subiect, Colegiul lărgit reține că pe tot parcursul examinării cauzei, părțile în proces, Primarul general al mun. Chișinău și SA „Semnal” au făcut trimitere la decizia Consiliului mun. Chișinău nr.3/35-3 din 19 mai 2015, prin care s-a acceptat transmiterea blocului de locuințe din XXXXX în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, cu adresarea către Guvernul RM privind adoptarea hotărârii de Guvern, prin care să fie transmis bunul imobil în litigiu în proprietatea municipiului Chișinău.

Între timp, actul administrativ enunțat a fost contestat în judecată de către SA „Semnal”, iar prin încheierea din 18 august 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost suspendată executarea deciziei nr.3/25-3 din 19 mai 2015 a Consiliului mun. Chișinău și s-a aplicat sechestrul asupra bunului imobil din XXXXX (f.d.160, vol.I), fiind astfel sistată procedura de soluționare a cauzei.

Ulterior, la 21 aprilie 2016, Consiliul mun. Chișinău a adoptat decizia nr.1/42 „Cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”, prin care s-a decis primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului nr. XXXXX din str. XXXXX, cu 163 de apartamente, nr. cadastral XXXXX și s-a înaintat solicitare Guvernului Republicii Moldova privind aprobarea unei Hotărâri de Guvern privind transmiterea blocului de locuințe din str. XXXXX în proprietatea municipiului Chișinău. De asemenea, prin actul administrativ enunțat, a fost abrogată decizia nr.3/25-3 din 19 mai 2015 a Consiliului mun. Chișinău „Cu privire la transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX” (f.d.101, vol.I)

Aici, important este de menționat că, la 09 iunie 2016, SA „Semnal” a contestat în instanța de judecată decizia Consiliului mun. Chișinău nr.1/42 din 21 aprilie 2016 (f.d. 163-166, vol.I).

Prin încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriei Grigoriopol (dos. nr.3-896/2016), în scopul asigurării acțiunii depuse de SA „Semnal”, a fost aplicat sechestrul asupra bunului imobil din str. XXXXX (f.d.8, 29,, 161-162, vol.I).

Prin încheierea din 03 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost suspendată executarea dispoziției nr.613-d din 08 iunie 2016 a Primarului general al mun. Chișinău „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX lui Ștefan Gurghiș”, precum și s-a aplicat sechestrul

asupra apartamentului nr.XXXXXX din str. XXXXX, până la soluționarea cauzei în fond (f.d.35-37, vol.I).

Iar, printr-o altă încheiere din 03 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău a fost suspendat procesul în prezenta cauză până la data rămânerii irevocabile a hotărârii în cauza de contencios administrativ, la acțiunea SA „Semnal” împotriva Consiliului mun.Chișinău cu privire la anularea deciziei nr.1/42 din 21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX” (f.d.38-42, vol.I).

Prin scrisoarea din 23 octombrie 2017 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a comunicat că, pe cauza nominalizată supra nu a fost pronunțată o hotărâre definitivă (f.d.46, vol.I).

Din informația deținută pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată, cauza de contencios administrativ dos.nr.20-3-12338-14062016, la acțiunea SA „Semnal” împotriva Consiliului mun.Chișinău cu privire la anularea deciziei nr.1/42 din 21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”, până în prezent se află în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (judecător-raportor Ludmila Holevițcaia), nefiind emisă nici până la moment o hotărâre judecătorească definitivă referitor la temeinicia și legalitatea emiterii actului administrativ vizat supra, în baza căruia Primarul general al mun. Chișinău a emis cele 27 de dispoziții contestate de SA „Semnal”, care în sine constituie acte subsecvente, prin care au fost eliberate ordine de repartiție pentru apartamentele din blocul locativ din str. XXXXX, printre care se regăsește inclusiv și dispoziția nr.613-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr.XXXXXX din str. XXXXX, lui Ștefan Gurghiș”, care face obiectul de examinare al prezentului litigiu.

Cu toate acestea însă, instanța de recurs constată că, deși la materialele cauzei nu se regăsește dovadă că în cauza conexas vizată supra a fost pronunțată o hotărâre judecătorească irevocabilă, totuși prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin încheierea din 19 octombrie 2018 a dispus reluarea procesului în cauza dată, invocând că la situația respectivă nu a parvenit nicio înștiințare ce ar confirma faptul efectuării a cărorva acțiuni în vederea examinării cauzei nominalizate (f.d.50-51, vol.I).

Colegiul lărgit reține că, Curtea de Apel Chișinău, judecând apelul Primarului general al mun. Chișinău a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a se expune asupra acestor chestiuni, inclusiv nu s-a expus în niciun fel nici asupra demersului din 01 iunie 2021 deus de către ultimul, în temeiul art.261 lit.h) din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat suspendarea prezentului proces până la pronunțarea unei hotărâri irevocabile în cauza conexă la cererea de chemare în judecată deusă de SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire

la contestarea deciziei Consiliului municipal Chişinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 (f.d.52-54, vol.II).

Or, potrivit art.195 din Codul administrativ, în coroborare cu art.261 lit.h) din Codul de procedură civilă, la cererea participanţilor la proces sau din oficiu, instanţa judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluţionarea unei alte cauze conexe.

Pe de altă parte, Colegiul lărgit remarcă că, potrivit art.1 alin.(2) din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, (în vigoare la data înaintării acţiunii), orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În acelaşi timp, art.2 din aceeaşi Lege prevede că, prin noţiunea de *persoană vătămată într-un drept al său* se înţelege - orice persoană fizică sau juridică care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri.

Totodată, prin analogie, art.17 din Codul administrativ, stipulează că, *drept vătămat* este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Aşadar, în interpretarea normelor legale, este evident că examinarea prezentei cauze, implică, în primul rând, clarificarea situaţiei ce ţine anume de existenţa dreptului vătămat al SA „Semnal” prin adoptarea de către Consiliului mun. Chişinău a dispoziţiei nr.613-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr.XXXXXX din str.XXXXXX, lui Ştefan Gurghiş”, care face obiectul de examinare al prezentului litigiu.

De altfel, instanţele de judecată ierarhic inferioare nu au supus examinării nici într-un mod chestiunea cu privire la existenţa dreptului vătămat al SA „Semnal” în prezenta cauză.

Or, atât din acţiune, cât şi pe tot parcursul examinării cauzei, reprezentantul SA „Semnal”, avocatul Nicolae Leşan, a invocat faptul că interesul SA „Semnal” în soluţionarea prezentului litigiu, constă în protejarea drepturilor şi intereselor altor angajaţi ai SA „Semnal”.

Aşa fiind, omiterea aspectelor menţionate de către instanţa de apel, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia şi corectitudinea soluţiei date de prima instanţă prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Mai mult ca atât, în acţiunea sa S.A. „Semnal” a menţionat că deţine dreptul de gestiune şi administrare economică a bunului imobil din str. XXXXX, anexând la cererea de chemare în judecată Adeverinţa de privatizare XXXXX din 10 ianuarie 1998 (f.d.9, vol.I).

Cu toate acestea, instanța de apel a ignorat faptul că din Nota Informativă a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului mun. Chișinău nr.1021/16 din 20 iulie 2016, adresată Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, rezultă că, proprietar al blocului locativ din str. XXXXX, este statul Republica Moldova, iar gestionar al blocului este APLP nr.51/396 (f.d.102-verso-103, vol. I).

Informația respectivă rezultă și din scrisoarea viceprimarului mun. Chișinău nr.03-119/4151 din 04 iulie 2016, adresată Ministerului Economiei, Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, și Cancelariei de Stat (f.d.107 verso-108, vol.I).

Pe lângă aceasta, prin cererea din 15 iunie 2020, lichidatorul SA „Semnal” în proces de insolvență, Cerga Mihail, a solicitat atragerea în proces în calitate de terț a ACC nr.55/610, invocând că aceasta din urmă este gestionara de fapt al bunului imobil din str. XXXXX (f.d.180, vol.I).

Din extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr.XXXXXX din 27 ianuarie 2020, rezultă că Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.545/610 a fost înregistrată la 10 noiembrie 2016 și își are sediul pe str. XXXXX (f.d.181, vol.I).

Cu toate acestea, la actele cauzei nu se regăsește extras din Registrul bunurilor imobile eliberat de organul cadastral, valabil la situația la zi, din care cert să ateste faptul cine este la moment proprietarul bunului imobil în litigiu și în gestiunea cărei persoane acesta se află.

Deși, în referința din 02 iunie 2021, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a invocat circumstanțele menționate supra, totuși instanța de apel le-a trecut cu vederea, fără să expună asupra acestora, menționând doar la general că blocul locativ în litigiu a fost transmis de SA „Semnal” cu drept de gestiune economică către ACC nr.55/610 în baza Actului de transmitere primire a fondului locativ de la balanța la balanță din „16.00.2016”, făcând referire la foia dosarului 106, vol.I (f.d.46-50, 124, vol.II).

Însă, din Actul de primire-transmitere a fondului locativ de la balanță la balanță, la care a făcut referire instanța de apel, nu este clar ce bun a fost transmis, de către cine, când a avut loc acest proces, cine l-a recepționat, lipsind semnăturile persoanelor responsabile, temeiul legal, fiind un înscris incomplet și incert (f.d.106, vol.I).

Afară de aceasta, reieșind din prevederile pct.6 și pct.7.3 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 902 din 06 noiembrie 2017, Agenția are misiunea de a asigura realizarea politicii statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice, prin consolidarea, protecția și valorificarea proprietății publice, inclusiv exercitând, în numele Guvernului, funcțiile de fondator al întreprinderilor de stat și de deținător de acțiuni (părți sociale) în societățile comerciale cu cota statului în capital social, în modul stabilit și în limitele competențelor atribuite de cadrul normativ.

Agenția Proprietății Publice realizează funcțiile stabilite de prezentul Regulament inclusiv prin monitorizarea eficienței și a modului de utilizare a proprietății publice,

având în vedere faptul că din esența litigiului rezultă că, proprietar al blocului locativ din str. XXXXX este statul Republica Moldova.

Cele nominalizate supra, denotă faptul că Curtea de Apel Chișinău per ansamblu nu a elucidat toate împrejurările importante ale cauzei nominalizate supra, motivând decizia de menținere a hotărârii primei instanțe, prin care a fost admisă acțiunea SA „Semnal”, în baza unor constatări generalizate, în lipsa unui control judiciar complet, bazându-se exclusiv doare de cele invocate de către ultima.

De altfel, instanța de apel nu a efectuat o apreciere multiaspectuală, completă și nemijlocită probelor administrate la materialele dosarului întru elucidarea circumstanțelor cauzei ce pot duce la emiterea unei hotărâri judecătorești întemeiate și legale, cu respectarea principiului proporționalității reglementat la art.29 din Codul administrativ.

În contextul expus, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel trebuia să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază decizia, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat acțiunea posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a dreptului la un proces echitabil (speța Hiro Balani c. Spaniei, hotărârea din 09 decembrie 1994).

Actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în prezentul litigiu lipsește.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că corectarea erorii instanței de apel la judecarea cauzei în ordine de recurs nu este posibilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată.

Conform art.247, art.248, alin.(1) lit.d) și alin.(2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Primarul general al mun.Chișinău.

Se casează integral decizia din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Semnal” împotriva Primăriei mun.Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare, terți Gurghiș Ștefan, Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr.55/610 și Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și declararea nulității ordinului de repartiție a spațiului locativ, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Aliona Miron